

ĐÁP ÁN THAM KHẢO
KÌ THI TUYỂN SINH LỚP 10 TRƯỜNG THPT NĂM HỌC 2023 - 2024
MÔN: NGỮ VĂN
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO BÌNH PHƯỚC

PHẦN 1: ĐỌC HIỂU (3,0 ĐIỂM)

Câu 1: Đoạn thơ trên trích từ văn bản Bếp lửa của tác giả Bằng Việt.

Câu 2: Nội dung chính: Hình ảnh bếp lửa gắn liền với tuổi thơ của người cháu, nhớ về những năm tháng xưa, sống lại trong lòng nhà thơ là nỗi nghẹn ngào “đến giờ sống mũi còn cay”. Qua đó, đoạn thơ thể hiện tình cảm bà cháu thiêng liêng, sâu đậm với bao kỉ ức yêu thương và cả những xót xa, cay đắng của tuổi thơ đầy cơ cực, đói khổ.

Câu 3:

- Biện pháp tu từ được sử dụng: Điệp từ “bếp lửa...”
- Tác dụng:
 - + Nhấn mạnh hình ảnh bếp lửa sống động lung linh nhưng hết sức thân thuộc gần gũi với người cháu, lửa làm trôi dạt dòng kỉ ức về bà và tuổi thơ.
 - + Thể hiện thái độ trân trọng, ngợi ca của tác giả đối với kỉ niệm tuổi thơ cùng với bà.

PHẦN 2: LÀM VĂN (7,0 ĐIỂM)

Câu 1:

1. Mở đoạn

- Giới thiệu vấn đề cần trình bày: tình cảm gia đình.

2. Thân đoạn

- Giải thích “tình cảm gia đình”: tình cảm gắn bó giữa những người có chung quan hệ huyết thống.
- Biểu hiện của tình cảm gia đình:
 - + Sự yêu thương, chở che của cha mẹ dành cho con cái.

- + Sự quan tâm, chăm sóc của ông bà với con, cháu.
- + Sự đùm bọc, sẻ chia, yêu thương lẫn nhau giữa các thành viên trong gia đình.
- Vai trò của tình cảm gia đình:
 - + Là chỗ dựa tinh thần vững chắc, giúp con người ta vượt qua được những khó khăn, thử thách trong cuộc sống.
 - + Giúp nuôi dưỡng đời sống tình cảm phong phú, là ngọn nguồn của mọi thứ tình cảm đáng quý khác.
 - + Nâng đỡ con người trên từng bước đường đời, đồng hành và chấp cánh cho những ước mơ.
- Bàn luận mở rộng:
 - + Trong xã hội ngày nay, có những người kém may mắn khi không có gia đình, và điều đó là một thiệt thòi lớn về tình cảm.
 - + Có những người con bất hiếu, những người cha, người mẹ nhẫn tâm, sẵn sàng vứt bỏ đi đứa con của mình.
- HS đưa ra dẫn chứng phù hợp.

3. Kết đoạn

- Khẳng định vai trò của tình cảm gia đình.
- Liên hệ bản thân, rút ra bài học.

Câu 2:

1. Mở bài

- Giới thiệu khái quát về tác giả Nguyễn Quang Sáng, tác phẩm Chiếc lược ngà.
- Giới thiệu về nhân vật ông Sáu.

2. Thân bài

a. Hoàn cảnh, tinh thần yêu nước của ông Sáu

- Tham gia kháng chiến từ khi đưa con đầu lòng – bé Thu còn chưa đầy một tuổi.
- Đi biên biệt suốt 7, 8 năm trời, không thể về thăm đứa con. Đến khi được về thăm nhà nhân dịp nghỉ phép, thăm con thì đứa bé lại không nhận cha.

- Trong những năm chiến đấu ông đã có một vết sẹo trên mặt.

=> Đây là minh chứng của chiến tranh và dấu vết của lòng can đảm, tinh thần yêu nước, sẵn sàng chiến đấu vì Tổ quốc

b. Tình cảm sâu nặng của ông Sáu đối với con

- Tâm trạng trước khi về gặp con: vội vàng, trông ngóng để gặp con → Quá xúc động và nhớ con, chất giọng run run cùng khuôn mặt với vết sẹo đỏ bừng giật giật theo từng cơn xúc động.

- Khi nhìn thấy con: Ông Sáu háo hức, mong chờ được đến ôm con nhưng chỉ nhận được sự cự tuyệt của bé Thu khiến ông đau đớn, thất vọng.

- Trong những ngày ở nhà:

+ Tuy ông Sáu rất cố gắng để được gần gũi con nhưng bé Thu luôn từ chối khiến ông bất lực, không biết nên làm thế nào.

+ Trong bữa cơm, ông Sáu gấp miếng trứng cá cho con, con bé liền hất đi. Không kiểm soát được cơn giận, ông liền đánh con.

- Trong buổi chia li: Ông Sáu bất ngờ, xúc động, không nén nổi xúc động vì tình cảm con gái dành cho mình.

- Khi ở chiến trường:

+ Ông Sáu rất ân hận vì đã lỡ tay đánh con.

+ Tự tay làm chiếc lược ngà để tặng con.

+ Dồn hết tình cảm thương nhớ con của mình vào chiếc lược ngà.

- Trước khi hi sinh: nhờ người đồng đội thay mình đưa cho bé Thu chiếc lược.

=> Ông Sáu là một nhân vật cực kì yêu thương con gái của mình.

c. Đặc sắc nghệ thuật

- Xây dựng nhân vật: ít lời thoại nhưng những hành động, biểu cảm, suy nghĩ của nhân vật được tác giả miêu tả rất rõ nét → khắc họa tâm lí của nhân vật.

- Sử dụng ngôn ngữ Nam Bộ giản dị, quen thuộc khiến cho nhân vật trở nên gần gũi hơn.

3. Kết bài

- Khái quát lại về nhân vật ông Sáu.
- Nêu cảm nhận của em.